

χειλή της βωβά. Ἡ εὐτυχία τῆς ὑπάρξεώς της κατεστράφη ὑπὸ τὰς ἀγρίας χεῖρας ἐκ τῶν ὁποίων διέφυγεν ὅπως μᾶς σώση. Ἡ ἀτιμωτικὴ ἐκείνη ἐπάφῃ ἀπεμάρανε τὸ θαλερὸν τῆς ζωῆς τῆς γόητρον. Τὸ κάλλος ἀπέμενε, ἀλλ' ἄνευ τῆς προτέρας λάμψεως πλέον. Ἦτο εἰσέτι ὠραία, ἀλλ' εἶχε τὴν ὠραιότητα τοῦ ἄνθους, τὸ ὁποῖον χεῖρ σκληρὰ ἀπέκοψε τοῦ στελέχους του καὶ τὸ ἔρριψε κατὰ γῆς ἀφοῦ τὸ ἔθλιψεν.

Τὸ δὲ πλοῖον ἔσχιζε τὰ κύματα. Ἡ ἀπόστασις καὶ τὸ προβαῖνον σκότος ἀπέκρυψαν βαθμηδὸν τῆς Χίου καὶ τῶν Ψαρῶν τὰ βουνά, μόλις δὲ ὡς νέφη μεμακρυσμένα διεκρίνοντο ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος αἱ γραμμαὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, πρὸς τὰς ὁποίας ἐπλέομεν.

Καὶ ἐπῆλθεν ἡ νύξ ἀσέληνος καὶ σκοτεινὴ, ὁ δὲ ἄνεμος ἔπνεεν οὐριος, καὶ ἔτρεχε τὸ σκάφος, καὶ ἐγόγγυζεν ἡ θάλασσα. Ὁ κάματος, καὶ τὸ σκότος, καὶ τῆς ἀσφαλείας ἡ συναίσθησις, καὶ ἡ ἀντίδρασις τῶν παρελθουσῶν συγκινήσεων, καὶ τὸ ψῦχος τῆς νυκτός, καὶ τῶν κυμάτων ὁ ῥόγχος, τὰ πάντα ὁμοῦ ἐδάμασαν τοὺς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος συνεσφιγμένους φυγάδας, καὶ ἐπροσπάθησεν ὅπως ἕκαστος ἠδύνατο νὰ σκεπασθῇ καὶ ἔκρυψαν αἱ μητέρες τὰ τέκνα εἰς τὴν ἀγκάλην, οἱ δὲ γέροντες ἔκλινον τὴν λευκὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν σανίδων τοῦ πλοίου, καὶ ἔπασσαν αἱ ὀμιλίαι, καὶ δὲν ἤκουες ἢ τὴν βοὴν τοῦ κύματος σχιζομένου ὑπὸ τὴν πρῶραν, καὶ τὸ τρίξιμον τοῦ σκάφους, ὅτε ὁ ἄνεμος ἀγριεῶν ἔκλινε πρὸς τὴν θάλασσαν τοὺς ἰστούς.

Ἐγὼ δὲν ἐκοιμώμην. Ἐκαθήμεν στηριζὼν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ἰστοῦ καὶ ἔβλεπον τὰ νέφη καὶ τοὺς ἀνὰ μέσον τῶν νεφῶν φαινόμενους ἀστέρας, ὁ δὲ νοῦς μου ἦτο ὅλος εἰς τὴν Ἀνδριάναν. Ἐνθυμούμην σκηναὶς τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας* ἐνθυμούμην ὅταν μᾶς ἦνοιξε τὴν θύραν ἐπιστρεφόντων ἐκ Σμύρνης, καὶ τὴν χαρὰν, ἣτις τότε ἐπλημύρησε τὴν καρδίαν μου, ὅτε μετὰ τοσοῦτων ἐτῶν ἀπουσίαν τὴν ἐπανεῖδον* ἐνθυμούμην ἕνα σωρὸν περιστατικῶν τῶν τελευταίων δυστυχῶν ἐπὶ τῆς Χίου ἡμερῶν, ἡ δὲ μορφή της συνείχετο μὲ τὰς ἀναμνήσεις μου πάσας, καὶ ἡ φωνὴ της, ἡ φαιδρὰ της φωνῆ, μοῦ ἐφαίνετο ἀντηχοῦσα εἰς τὰ ὦτά μου. Καὶ παρήρχοντο αἱ ὦραι. Ἄλλ' ἡ γενικὴ ἐπὶ τοῦ πλοίου ἡσυχία καὶ ἡ μονότονος τῆς θαλάσσης βοή, καὶ τοῦ σκάφους ἡ κίνησις ἤρχιζον βαθμηδὸν νὰ ἐπενεργῶσιν ἐπὶ τοῦ ἀπηυδημένου μου σώματος. Χωρὶς ἐντελῶς νὰ κοιμώμαι ἤρχιζον ἤδη αἱ σκέψεις μου νὰ λαμβάνωσιν ὄνειρων μορφήν, ὅτε ἐξαίφνης ἀκούω ἤχον βαρὺν σώματος πίπτοντος ἐντὸς τῆς θαλάσσης καὶ τρόμου συγχρόνως κραυγᾶς*

— Ἐπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν! Ἐπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν!

Ἐβρέθην διὰ μιᾶς εἰς τὴν πρύμνην. Ἡ Ἀνδριάνα δὲν ἦτο εἰς τὴν θέσιν της. Οἱ δ' ἐπιβά-

ται σκύπτοντες ἀπὸ τῶν πλευρῶν τοῦ πλοίου ἔβλεπον τὴν θάλασσαν, καὶ αἱ γυναῖκες ἔκραζον :

— Ἐπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν! Σώσατέ την!

Ὁ πλοίαρχος διέταξε νὰ χαλαρώσωσι τὰ ἱστία. Ἐκόπη τοῦ πλοίου ὁ δρόμος, καὶ ἡ λέμβος κατεβιάσθη. Ἄλλ' ὁ ἄνεμος ἔπνεε δυνατὸς καὶ εἶχομεν ἤδη ἀφήσει ὀπίσω τὸ ἀγνωστον ἐκεῖνο σημεῖον, ὅπου ἠκούσθη ὁ ἀπαίσιος ἤχος, ὅπου ἡ Ἀνδριάνα ἐρρίφθη εἰς τὸ πέλαγος.

Ἔ! ποτὲ δὲν ἐμίσησα τοὺς Τούρκους ὅσον κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν!

Ἐπῆδησα ἐντὸς τῆς λέμβου πρὶν ἢ δυνηθῆ ὁ πλοίαρχος νὰ μ' ἐμποδίσῃ. Οἱ ναῦται ἐκωπηλάτου βιαίως. Ὑπήγομεν ὀπίσω. Ἐσιωποῦμεν προσέχοντες μὴ ἀκούσωμεν τὴν φωνὴν της. Ἐκράζομεν δυνατὰ διὰ ν' ἀκουσθᾶμεν. Τίποτε! Ἐβλέπομεν εἰς τὸ σκότος μὴ διακρίνωμεν μορφήν τινα ἐπὶ τῶν κυμάτων. Τίποτε! Τίποτε! Ἐκεῖ, λευκὴ τις σκιά ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἐπέσυρε τὸ βλέμμα μου. Τὴν δεικνύω πρὸς τοὺς ναύτας. Κωπηλατοῦμεν, πλησιάζομεν. Ἦτο ὁ λευκὸς τῆς Ἀνδριάνας κεφαλὸδεσμός. Ἐμείναμεν ὦραν πολλὴν περὶ τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, ἀλλὰ τίποτε δὲν ἐφαίνετο, δὲν ἠκούετο τίποτε, ἐκ δὲ τοῦ πλοίου ὁ πλοίαρχος ἔκραζε νὰ ἐπιστρέψωμεν. Ἐπεσρέψαμεν. Ἐκράτου εἰς χεῖρας τὴν λευκὴν ὀθόνην, τὴν ὀθόνην ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἔσυρον καὶ ἐλύθη ἡ κόμη της, ὅταν ἐπιστρέφωμεν ἐκ Σμύρνης εἶδον πρῶτην τὴν Ἀνδριάναν εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας μας. Ἡ ὀθόνη ἐκείνη ἔμεινε τὸ μόνον λείψανον, μόνον μνημόσυνόν της. Τὴν ἐκράτησα ἔκτοτε, καὶ τὴν ἔχω εἰσέτι, καὶ τὴν διατηρῶ ὡς ἱερὸν κειμήλιον, ὡς προσφιλεὲς ἐνθύμημα.

[Ἐπειτα συνέχισα.]

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ.

II ΕΣΠΕΡΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΣΟΥΣΑΜΑΚΗ

Οἰκογενεακαὶ σκηναί.

Α'

Ὁ Κύριος Παρδαλὸς καὶ ἡ Κυρία Παρδαλοῦ εἶνε προσκεκλημένοι τὸ ἐσπέρας εἰς συναναστροφὴν.

Ὁ Κύριος Σουσαμάκης, ὑπάλληλος τοῦ γραφείου ὅπερ διευθύνει ὁ κύριος Παρδαλός, ἐνυμφεύθη πρὸ τινῶν μηνῶν, τῇ ἀγαθῇ συμπράξει τοῦ προϊσταμένου του, πλουσίαν νύμφην ἐκ Πατρῶν, ἔχουσαν μὲν ἕνα ὀφθαλμὸν ὀλιγωτέρον αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐλλείποντος ὀφθαλμοῦ δεκαπέντε ἔτη ἡλικίας περισσότερα, καὶ εἰς ἀποζημίωσιν τῶν περισσεούτων δεκαπέντε ἐτῶν τριάκοντα πέντε χιλιάδας δραχμῶν προῖκα. Ὁ ὀλιγὸς Σουσαμάκης ἐσυλλογίσθη τὸ κατ' ἀρχάς, εἰς πανηγυρισμὸν τοῦ σπουδαίου τοῦτου καὶ εὐτυχοῦς συμβεβηκότος τοῦ βίου του, νὰ δώσῃ χορὸν εἰς τοὺς παρανύμφους τὴν αὐτὴν τῶν γάμων του ἐσπέραν* εἶχε δὲ μάλιστα παρακαλέσει καὶ ὑπαξιωματικὸν τινα φίλον του νὰ τῷ προμηθεύσῃ ἐκ τῆς στρατιωτικῆς μουσικῆς ἕν *φλαύτονον*, ἕν *κλαρινέττονον*

καὶ ἐν τρομπόνι, ἦτοι ἓνα πλαγίαυλον, ἓνα δ-
ξύαυλον καὶ μίαν βαρυσάλπιγγα, ὡς γράφουσι
σήμερον οἱ νεοφώτιστοι τῆς γλώσσης καθари-
σταί, ὅπως τὸ ἐναρμόνιον αὐτῶν μέλος πτε-
ρώση τοὺς πόδας τῶν προσκεκλημένων. Ἄλλ'
εἶτα μετενόησε, σκεφθεὶς ὅτι δὲν ἦτο καλὸν νὰ
παρατείνῃ τὸ μεταξὺ τῆς στέψεως καὶ τῆς ἀ-
πομονώσεως αὐτοῦ χρονικὸν διάστημα, καὶ ἀ-
πεφάσισε νὰ ἀναβάλῃ εἰς προσφωρότερον και-
ρὸν τὸν χορευτικὸν τῶν γάμων του πανηγυρισμόν.

Οὕτω λοιπὸν μετὰ τινὰς μῦνας, ἡμέραν τινα
πέμπτην τῆς ἐβδομάδος ὠραία ἐπισκεπτήρια,
δίηκην μετριοφρόνων προσκλητηρίων, διενεμήθη-
σαν εἰς τοὺς γνωρίμους καὶ φίλους τοῦ κυρίου
Σουσαμάκη, ἃν ἐλάβε καὶ ὁ Κύριος Παρδαλός,
ἔχον οὕτω :

«Ὁ Κύριος καὶ ἡ Κυρία Σουσαμάκη παρα-
καλοῦσι τὸν Κύριον καὶ τὴν Κυρίαν Παρδα-
λοῦ νὰ λάβωσι τὴν καλωσύνην νὰ πάρωσι τὸ
τζαῖ εἰς τὴν οἰκίαν των τὴν Κυριακὴν, 10
Νοεμβρίου, εἰς τὰς 8 τὸ ἑσπέρας.»

Σημειωτέον ὅτι τὴν ἡμέραν ταύτην ἐξέλεξε
ἡ ἀθρὰ πρόνοια τῆς Κυρίας Σουσαμάκη, καθότι
τὴν Κυριακὴν ἐκείνην συνέπιπτεν ἡ ἐπέτειος
τῆς ἑορτῆς τοῦ νεαροῦ της συζύγου — ὁ Σουσα-
μάκης ἐκαλεῖτο Ὁρέστης — καὶ ἡ νεόνυμφος
Πασιφάη ἐσκέφθη, ὅτι προσφυστατον ἦτο νὰ
πανηγυρισθῶσι διὰ τοῦ αὐτοῦ χοροῦ καὶ διὰ τοῦ
αὐτοῦ κυπέλλου τείου ὅ τε γάμος της καὶ ἡ ἑορ-
τὴ τοῦ συμβίου της.

Οὕτω λοιπὸν τὴν ἑσπέραν τῆς Κυριακῆς, 10
Νοεμβρίου, διπλαῖ συγχρόνως γίνονται ἐτοιμα-
σίαι· ἐτοιμασίαι ὑποδοχῆς ἐκ τῆ οἴκῳ τοῦ Σου-
σαμάκη, καὶ ἐτοιμασίαι ἐπισκέψεως ἐν τῷ οἴκῳ
τοῦ Παρδαλοῦ.

Ἄς μνημονεύσωμεν ἐν παρόδῳ, καὶ πρὶν ἢ εἰ-
σέλθωμεν εἰς τὰς οἰκίας τοῦ Ἀμφιτρύονος καὶ
τοῦ ξένου του, ὅτι τὴν προτερζιάν τὸ ἑσπέρας,
καθ' ἣν στιγμήν ὁ Κ. Παρδαλός ἤτοιμαζέτο νὰ
ἀναχωρήσῃ ἐκ τοῦ γραφείου, ἐπλησίασεν εἰς αὐ-
τὸν δειλῶς ὁ Σουσαμάκης, καὶ περιερίσσωεν εἰς
τοὺς δακτύλους του τὴν ἄλυσιν τοῦ ὥρολογίου
του, ἵνα διασκεδάσῃ πως τὴν δειλίαν αὐτοῦ, τῷ
εἶπε, μειδιῶν γλυκερὸν μειδιάμα σεβασμοῦ καὶ
ὑποταγῆς :

— Λοιπὸν . . . θὰ σὰς ἔχωμεν αὔριον τὸ ἑσπέ-
ρας, Κύριε Διευθυντά ;

— Χωρὶς ἄλλο, Κύριε Σουσαμάκη . . . χωρὶς
ἄλλο ! ἀπήντησεν ὁ Κύριος Παρδαλός, ἀντιμει-
διῶν καὶ ἐκεῖνος μειδιάμα ὑπεροχῆς καὶ προστα-
σίας.

Β'

Ὁ Σουσαμάκης, ἐνοῶν νὰ πανηγυρίσῃ τοὺς
γάμους του καὶ τὴν ἑορτὴν αὐτοῦ, οὐδόλως ἐ-
σκόπει νὰ δώσῃ ἐκ τῶν τυπικῶν ἐκείνων συνα-
ναστροφῶν, καθ' ἃς οἱ προσκεκλημένοι πίνου-
σιν ἐν κύπελλον τείου—οἱ τολμηρότεροι καὶ

δύο—βρέχουσιν ἐντὸς αὐτοῦ ἐν ἡ δύο μικροσκο-
πικὰ παξιμαδάκια, χορεύουσιν οἱ μὲν κυβαλι-
ζόντων τῶν δέ, καὶ ἀπέρχονται τέλος περὶ τὰς
δύο ἢ τρεῖς μετὰ τὸ μεσονύκτιον, κάθιδροι, κα-
τάκοποι, λιμώττοντες καὶ διψῶντες. Ἄνυμ-
φος ἔτι, εἶχε πολλάκις μετὰσχει τοιούτων
χορευτικῶν ἐσπερίδων, καὶ ἡ μνήμη των διετη-
ρεῖτο ἔτι πλήρης πείνης καὶ ῥίγους ἐν τῇ φαν-
τασίᾳ του. Συναισθανόμενος δὲ βαθύτατα τὴν
δρθότητα τοῦ γραφικοῦ ῥητοῦ : δὲ σὺ μισεῖς ἐ-
τέρω μὴ ποιήσης, οὐδόλως ἤθελε νὰ πάθωσιν
οἱ ξένοι του ὅτι αὐτὸς πολλάκις εἶχε πάθει
καὶ ἀπὸ καρδίας ἐμίσει. Διὰ τούτο λίαν πρῶτ'
ἐξῆλθεν εἰς τὴν ἀγοράν, ἐπρομηθεύθη ὀπώρας,
ὀρεκτικὰ τραγήματα, ἄρτον ἰδίως πολὺν καὶ
οἶνον ἔτι πλείονα, καὶ ἀφοῦ παρήγγειλεν εἰς
τὸ Σολωνεῖον τὰ ἀπαιτούμενα γλυκίσματα καὶ
δροσιστικά, μὴ λησμονήσας καὶ τὰ παγωτὰ—
ἤθελε, βλέπετε, νὰ φιλέσῃ μεγαλοπρεπῶς τοὺς
προσκεκλημένους του,—ἐπανεκάμψεν εἰς τὴν οἰ-
κίαν του φέρον κατόπιν αὐτοῦ δύο ἐκ τῶν τρο-
φιμῶν τῆς σχολῆς τῶν ἀπόρων παιδίων, καμί-
ζοντας πλήρεις τοὺς καλάθους αὐτῶν.

Ἄλαζὼν καὶ βορηνθούμενος εἰσῆλθεν ὁ Σουσα-
μάκης εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἤδη
τῆς θύρας ἐφώνησε γεγωνὸς πρὸς τὴν ὑπηρετρίαν :

— Μαρία ! ἔλα πάρ' τ' αὐτά.

Ἄντι ὅμως τῆς ὑπηρετρίας, ἥτις τὴν στιγ-
μὴν ἐκείνην μετεκόμιζεν ἀνώνυμά τινα σκευὴ
εἰς ἀνώνυμον τῆς οἰκίας μέρος, ἐπεφάνη εἰς τὴν
κλίμακα ἡ κυρία Πασιφάη, ἄτακτον ἔχουσα τὴν
κόμην καὶ τὴν προῶνὴν της λευκὴν ἐσθῆτα φο-
ροῦσα.

— Μπα, Παναγία μου ! ἀνέραξε, προσηλυ-
σα τὸν μονάκριβον αὐτῆς ὀφθαλμὸν εἰς τὰς προ-
μηθείας τοῦ συζύγου της, τί τὰ ἤθελες ὄλ' αὐτὰ
τὰ πράγματα, Ὁρέστη ; . .

— Πῶς, τί τὰ ἤθελα ; καὶ τί θὰ φάγουν τὸ
λοιπὸν οἱ προσκεκλημένοι ;

— Τί θὰ φάγουν ; μὴ δὰ τοὺς ἔχομεν τρα-
πέζι ;

— Δὲν τοὺς ἔχομεν τραπέζι, ἀλλὰ θὰ εἶνε
ἀνοστον πρᾶγμα νὰ τοὺς ἀφήσωμεν νὰ φύγουν
νηστικοί . . . περασμένα τὰ μεσάνυκτα.

— Ὡραῖον πρᾶγμα, . . . ὑπέλαθε πικρῶς
μορφάζουσα ἡ κυρία Σουσαμάκη, ὠραῖον πρᾶγ-
μα ! νὰ δροσιζόνται αἱ κυρίαὶ μὲ μῆλα καὶ μὲ
κρασί τοῦ Σόλωνος !

— Αἱ κυρίαὶ, ἂν ἀγαποῦν, ἄς πιοῦν λεμονά-
δαις, καὶ ἄς φάγουν πισκότα καὶ παγωτὰ . . .

— Λεμονάδαις ; πισκότα ; παγωτὰ ; ἀνεφώ-
νησεν ἡ Πασιφάη, καὶ ἡ φωνὴ της ἀνέβαινε πρὸς
τὴν ὑπάτην καθόσον προὔχωρει ἡ ἀπαρίθμησις.
Χαρὰ ἔς το ! Μὰ τὸ λοιπὸν θὰ μὰς κοστίσῃ χί-
λιας δραχμαῖς αὐτὴ ἡ ἀστείότης !

— Οὐφ ! ἀδελφή, πῶς κάμνεις ἔτσι ! . .

Ὁ συζυγικὸς διάλογος ἤθελεν ἴσως ἐξακολου-

θήσει ἔτι, τραχυνόμενος ἐπὶ μᾶλλον, ἂν δὲν διέκοπτεν αὐτὸν ὁ εἰς τῶν μικρῶν κομιστῶν, παρρητῶν κᾶπως μεγαλοφώνως :

— Ἀφεντικό! δὲν μᾶς ἀδείαζεις τὸ καλάθι, νὰ τραβάμε ;

Ἡ παρατήρησις αὕτη ἄμεισον μὲν συνέπειαν ἔσχε νὰ κενωθῶσι τὰ πλήρη καλάθια, ἔμεισον δὲ νὰ σιγήσῃ πρὸς ὦραν ἢ τρυφερὰ τοῦ Σουσαμάκη σύζυγος.

Πρὸς ὦραν εἶπομεν, καὶ ὁ ἀναγνώστης ἡμῶν ἐνόησε βεβαίως ἐκ τῆς ἀμυδρᾶς εἰκόνας τῶν νεονύμφων, ἣν παρέσχεον αὐτῷ ὁ ἀνωτέρω διάλογος, ὅτι τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας δὲν παρήλθεν ἤρεμον καὶ ἀτάραχον. Πολλὰι σκηναὶ ὁμοίαι πρὸς τὴν πρὸ μικροῦ διεδραματίσθησαν κατόπιν μέχρι τῆς ἑσπέρας.

Ποῖαί τινες ὅμως ἦσαν καὶ ποῦ κατέληξαν δὲν δυνάμεθα νὰ ἀφηγηθῶμεν, διότι ἠθέλομεν οὕτω προκαταλάβει τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν, καὶ ἡ συνέχεια τῆς διηγήσεως ταύτης, ὡς καὶ τὸ τέλος τῆς, οὐδὲν ἠθελον ἔχει πλέον τὸ διαφέρων αὐτοῦς. Διὰ τοῦτο καταλείπομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ νεόνυμφον ζεῦγος, καὶ μεταβαίνομεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου Παρδαλοῦ.

Γ'

Ἡ ὦρα εἶνε ἕκτη μετὰ μεσημβρίαν, καὶ ἡ οἰκογένεια Παρδαλοῦ, τουτέστιν ὁ κύριος, ἡ κυρία καὶ τὰ δύο αὐτῶν τέκνα, μικρὰ ἀγόρια 6-8 ἐτῶν ἡλικίας, κάθηνται περὶ τὴν τράπεζαν τοῦ γεύματος.

— Πρόσεχε Γεωργάκη, πρόσεχε παιδί μου, λέγει ὁ πατὴρ πρὸς τὸ μικρότερον ἐξ αὐτῶν, ὅπερ μάτην προσπαθεῖ νὰ εἰσαγάγῃ διὰ τῆς βίας εἰς τὸ στόμα του κολοσσαῖον τεμάχιον κρέατος, καὶ οὐδὲν ἄλλο κατορθοῖ, ἢ νὰ περιχρίσῃ διὰ τοῦ ἐμβάμματος τὴν ῥίνα, τὰ χεῖλη, τὰς παρειὰς καὶ αὐτὰς του τὰς σιαγόνας.

— Αἱ! αἱ! ἀνακράζει ὁ μεγαλειότερος Παρδαλίδης, κύτταξε, κύτταξε, μαμά, πῶς ἔγεινε ὁ Γεωργάκης· σωστός μασκαρᾶς.

Καὶ ταῦτα λέγων σύρει τὴν μητέρα του ἐκ τῆς ἐσθῆτος, ἵνα ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν αὐτῆς ἐπὶ τὸ διασκεδαστικὸν θέαμα.

Ἄλλ' ὁ Γεωργάκης, διαστῆλων φοβερὰ τὰ σπινθηρίζοντα ἐξ ὀργῆς ὄμματά του, καὶ πρὶν ἤδη προφθᾶσῃ νὰ στραφῇ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ του, σφενδονίζει κατὰ τῆς μορφῆς τοῦ πρεσβυτέρου του ἀδελφοῦ τὸ ἐπὶ τῆς περόνης του καρφωμένον τεμάχιον κρέατος, ὅπερ μάτην ἐκοπίαζε νὰ εἰσθιάσῃ εἰς τὸ παιδικὸν του στόμα, ἐπιφωνῶν :

— Μασκαρᾶς ; ἐγὼ ; νά, τὸ λοιπόν, νὰ γείνης καὶ σὺ μασκαρᾶς.

Τὶ ἔγεινε ἡ μορφή τοῦ Γιαννάκη—Γιαννάκης ἐκαλεῖτο ὁ ἄλλος υἱὸς τοῦ Κυρίου Παρδαλοῦ—εὐκόλως μαντεύει ὁ ἀναγνώστης· ὅτι ὁ μὲν δὲν μαντεύει, οὔτε ἡμεῖς δυνάμεθα εὐκό-

λως νὰ περιγράψωμεν, εἶνε ἡ ἐπισυμβᾶσα σκηνή.

Ὁ Γεωργάκης ξεκαρδιζόμενος ἀπὸ τὰ γέλια· ὁ Γιαννάκης ξεφωνίζων, ὀδύρομενος, προσπαθῶν παντοίαις δυνάμεσι νὰ ἐπιπέσῃ κατὰ τοῦ μικροῦ του ἀδελφοῦ, ἐνῶ ἡ μήτηρ του τὸν ἐμποδίζει, καὶ κραυγάζων : « ἀφῆστέ με νὰ τὸν πνίξω »· ὁ κύριος Παρδαλός, ἀνιστάμενος τῆς τραπέζης πλήρης ὀργῆς, συλλαμβάνων ἀπὸ τοῦ ὤτους τὸν Γεωργάκην καὶ ἀπάγων αὐτόν, κλαίοντα καὶ ἀνθιστάμενον, εἰς τὴν καρβουνοθήκην· καὶ ἡ κυρία Παρδαλοῦ τέλος, ἥτις δὲν ἠξέουρει τί νὰ πρωτοκάμῃ : νὰ περιστείλῃ τὰς φονεϊκὰς ὀρεξεις τοῦ πρωτοτόκου της, νὰ ἐμποδίσῃ τὸν σύζυγόν της ἀπὸ τοῦ νὰ φυλακίσῃ τὸν μικρότερόν της υἱὸν εἰς μέρος σκοτεινόν, ὡς λέγει, καὶ γεμάτον ποντικῶν, ἢ νὰ θρηνήσῃ τὸ ὠραῖον μεταξωτόν της φόρεμα, ὅπερ ἐκκληίδωσαν οἱ ἀπὸ τῆς παρειᾶς τοῦ Γιαννάκη ἀναπηδήσαντες ζωμοί.

Ἄλλ' ὁ κύριος Παρδαλός σύρει ἀνένδοτος τὸν υἱὸν του ἀπὸ τοῦ ὤτιου, καὶ μετ' ὀλίγον ἐπιστρέφει θριαμβευτικῶς, ἀφοῦ ἤδη ἐφυλάκισεν αὐτόν.

— Σ' ἐλέρωσε τὸ παληόπαιδο ; λέγει πρὸς τὴν σύζυγόν του· βλέπεις ; αὐτὰ κάμουν τὰ χεῖδια. Δὲν τοὺς τιμωρεῖς ποτέ, καὶ δι' αὐτὸ κατήτησαν ἔτσι.—Καὶ σὺ, ἀνόητε ! προσθέτει μετὰ μικρόν, ἀποτεινόμενος εἰς τὸν σπογγιζόμενον ἔτι Γιαννάκην, τί ἤθελες νὰ τὸν περιπαίξῃς ;

— Δὲν τὸν περιπαίξα, πατέρα, ἀπαντᾷ ἐκεῖνος θρηνηδῶς· μασκαρᾶ μονάχα τὸν εἶπα.

— Καὶ τί παραπάνω ἤθελες νὰ τοῦ εἶπῃς ; ὑπολαμβάνει ἡ μήτηρ του, ἀνισταμένη καὶ αὐτὴ τῆς τραπέζης, καὶ ἐξετάζουσα λεπτομερέστερον τὴν κηλιδωθεῖσαν ἐσθῆτά της.

— Κύτταξε πῶς σ' ἔκαμε τὸ βρωμιόπαιδο, παρατηρεῖ ὁ κύριος Παρδαλός, οὔτινος τὸ βάλαντιον ἰδίως συνεχίνει περισσότερον ἢ γενομένη καταστροφή.—πάει ἔς τὴν ὀργὴν φόρεμα τριακωσίων δραχμῶν . . .

— Ὅχι δά, καθαρίζεται πιστεύω . . .

— Παστρεύει, πατέρα, παστρεύει ὑπολαμβάνει ἐμβριθῶς ὁ Γιαννάκης· νά, μὲ λιγάκι ψωμί νὰ τὸ τρίψῃ . . .

— Ἐλα, σιώπα καὶ σὺ ἀνόητε . . . νὰ μὴ σὲ βάλλω καὶ σένα ἐκεῖ ποῦ εἶν' ὁ ἄλλος . . .

Σημειωτέον δέ, ὅτι τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς ἐκείνην ὁ ἄλλος παρεῖχεν ἀπὸ τῆς εἰρκτικῆς αὐτοῦ παραχωδέστατα τῆς ὑπάρξεώς του σημεία. Αἱ φωναὶ του, ἀπὸ μελαγχολικοῦ καὶ ἠρέμου κλαυθμοῦ ἔφθανον ἐν μιᾷ στιγμῇ εἰς ὀξείας καὶ βραγχώδεις κραυγὰς, ἡ γλῶσσά του ἐφλυᾶρει ἀσχημολογοῦσα μεγαλοφώνως, ὑβρίζουσα καὶ ἀπειλοῦσα, οἱ δὲ πόδες του καὶ αἱ χεῖρές του, πλήττουσαι ὅτε μὲν τὸ ἔδαφος ὅτε δὲ τὴν θύραν, ἀπετέλουν παράδοξον συναυλίαν, ἥτις τὴν

στιγμὴν ἀκριβῶς ἐκείνην εἶχε κοροφωθῆ εἰς τὸ ἀφόρητον.

— Ἐὰ μὲ βγάλετε ἀπὸ ὄψι μῆσα; ἐκραύγαζε· θὰ σπάσω τὴν πόρτα, νά! καὶ ἐλάκτιζε μανιωδῶς κατὰ τῆς θύρας.

Μετ' ὀλίγον πάλιν ἐκόπαζεν ἡ ἐκδικητικὴ του ἐξαψίς, καὶ τρεπόμενος ἐπὶ τὸ ἐλεγειακώτερον, ἐθρῆνει σπαρακτικῶς:

— Ἐὰ μὲ φᾶν τὰ ποντίκια, μητέρα μου, . . χρυσὴ μου μητεροῦλα, δὲν μὲ λυπάσαι;

— Πήγαινε βγάλ' τον, Δημητράκη ἂν ἀγαπᾶς τὸν Θεόν, λέγει συγκεκλιμένη ἡδὴ ἡ κυρία Παρδαλοῦ πρὸς τὸν σύζυγόν της· πήγαινε βγάλ' τον· ἀρκετὰ ἐτιμωρήθη ὡς τώρα.

— Κάμνε τὴν δουλειά σου, σὲ παρακαλῶ, ἀπαντᾶ ἐκείνος σοβαρῶς· ἄφησέ τον νὰ ἐννοήσῃ τὸ σφάλμα του καὶ νὰ διορθωθῇ. Δὲν παθαίνει τίποτε . . μὴ φοβῆσαι.

Ἄλλ' αἴφνης ἤγει ὁ κώδων τῆς ἀνοιγομένης θύρας, βήματα ἀκούονται εἰς τὴν κλίμακα, ὁ δὲ δεσμευθεὶς Γεωργάκης, ἐννοῶν ὅτι ξένος ἀναβαίνει εἰς τὴν οἰκίαν, ὠφελεῖται ἐκ τῆς περιστάσεως, καὶ ἐπιτείνει τὰς κραυγὰς αὐτοῦ καὶ τοὺς θρῆνους.

— Ἐλα, πήγαινε τώρα βγάλε τον, ἐπαναλαμβάνει ἡ κυρία Παρδαλοῦ, κ' εἶν' ἐντροπή νὰ μᾶς ἀκούουν καὶ ξένοι ἄνθρωποι.

Ὁ Παρδαλός, ὑποτασσόμενος εἰς τὴν ὑπερτάτην κοινωνικὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ μὴ ἀκουσθῇ, πορεύεται βραδῶς εἰς τὴν καρβουοθήκην καὶ ἀποφυλακίζει τὸν υἱόν του, κατ' ἄστυγμὴν ὁ ἀναβαίνων τὴν κλίμακα παρίσταται ἐνώπιον αὐτοῦ.

— Ἄ! ἐσύ εἶσαι Γιάννη; λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ κ. Παρδαλός· τί τρέχει;

— Ὁ ἀφέντης καὶ ἡ κυρὰ μ' ἔστειλαν νὰ ῥωτήσω ἂν θὰ μείνετε ἀπόψε εἰς τὸ σπίτι, . . γιὰ νὰ ἔλθουν.

— Προσκυνήματα πολλά, λέγει ἐξερχόμενῃ τοῦ ἐστιατορίου καὶ παρεμβαίνουσα ἡ κυρία Παρδαλοῦ, ἥτις εἶχεν ἀκούσει ἐσωθεν τὴν φωνὴν τοῦ ὑπρέτου, προσκυνήματα πολλά, καὶ νὰ μᾶς συγχωροῦν, διότι εἴμεθα προσκεκλημένοι ἀπόψε εἰς συναναστροφὴν.

Ὁ ὑπρέτης ἀναχωρεῖ, τὰ παιδιά εὐρεθέντα καὶ πάλιν ἀντιμέτωπα ἀγριοκυττάζονται, ἡ κυρία Παρδαλοῦ ἐπιθεωρεῖ ἐκ τρίτου τὸ φῶμα τῆς, ὅπερ βλέπει ὅτι εἶνε ἡναγκασμένη νὰ ἀλλάξῃ, ὁ δὲ Παρδαλός ἀκοντίζει βλέμμα πολυσήμαντον εἰς τοὺς υἱούς του, ὅπερ κατορθοῦ τέλος πάντων νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν οἰκιακὴν εἰρήνην ἐν μέσῳ τῆς οἰκογενείας Παρδαλοῦ.

— Οὐφ, καὶ αὐταῖς ἡ συναναστροφαίς! ἐπιλέγει ἡ κυρία Παρδαλοῦ στεναζούσα μετὰ κόπου—ἐλησμονήσαμεν νὰ παρατηρήσωμεν ἐγκαίρως, ὅτι ἡ κυρία Εὐφροσύνη, ἡ Φρόσω, ὡς ἀποκαλεῖ αὐτὴν ὁ σύζυγός της, εἶνε γυνὴ ἱκανῶς

εὐσωμος, δι' ἣν ἡ ἐλαχίστη σωματικὴ κίνησις, καὶ αὐτὸς ὁ στεναγμός, εἶνε κόπος σπουδαῖος.— Οὐφ, καὶ αὐταῖς ἡ συναναστροφαίς! ταῖς βαρύνουμαι, σὲ βεβκίονω, σὺν ταῖς ἁμαρτίαις μου! ἂν δὲν ἦτον τώρα ὁ κύριος Σουσαμάκης μετὰ τὴν συναναστροφὴν του, οὐτ' ἐγὼ θὰ φοροῦσα τὸ κελὸ μου φῶρεμα, οὔτε θὰ πάθαινα ὅ,τι ἔπαθα.

— Τί σοῦ πταίει, μάτια μου, ὁ Σουσαμάκης; ἐρωτᾷ ἀπαθῶς ὁ Κύριος Παρδαλός· πταίει αὐτὸς ὁ κακοαναθρεμμένος— καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρά του πρὸ τὸν Γεωργάκην, ὅτι ἐκάθητο ἀπὸ τινος εἰς μίαν τῶν γωνιῶν τοῦ δωματίου, συσθροπάζων ἔτι καὶ δυσηρεστημένος— τὸν ὁποῖον θὰ κρεμάσω, μοῦ φαίνεται, κάμμιαν ὥραν ἀπὸ τὰ ποδάρια.

— Οὐμ! ἐγρύλλιξεν ὁ Γεωργάκης ἀπὸ τῆς γωνίας του.

— Σιωπὴ! ἐβρυγήθη ὁ πατὴρ αὐτοῦ.— Ἐπειτα, προσέθηκε πάλιν ἀπαθῶς, διατὶ νὰ φορέσης, εὐλογημένη, τὸ φῶρεμά σου ἀπὸ τὰς 5;

— Καὶ πῶς ἤθελες νὰ σφιχθῶ ἔπειτα, μετὰ τὸ φαγί;

— Πῶς θὰ σφιχθῆς τώρα ποῦ θ' ἀλλάξῃς;

— Οὐτ' ἐγὼ δὲν ξεύρω· ὅπως ἤμπορῶ. Μὰ νὰ δά, γι' αὐτὸ βαρύνουμαι κ' ἐγὼ τὰς συναναστροφάς.

Καὶ μετὰ μακρὰν σιγὴν προσέθηκεν:

— Ἐλα νὰ μὴν πᾶμε Δημητράκη μου, αἱ; ποῦ νὰ κάθημαι τώρα ν' ἀλλάξω . . .

— Σοῦ βοηθῶ ἐγὼ, δὲν πειράζει.

— Νὰ ἡ ὥρα, ποῦ θὰ μοῦ βοηθήσης ἐσύ! Ἐπειτα, κύτταξε τί καιρὸς κάμνει ἐξώ. Κρῦο, λάσπαις. . . .

— Τί σημαίνει; μήπως θὰ πᾶμε πεζοί;—

Ἄ! εἶδες λησιμόνησα νὰ παραγγείλω ἁμάξι.

— Τόσον τὸ καλλίτερον λοιπὸν ἄφησε τὸν Σουσαμάκη σου νὰ κουρεύεται . . . ποῦ τοῦ ἦλθε τώρα κι' αὐτοῦ ἡ ὄρεξις νὰ διδῇ συναναστροφάς . . .

— Δὲν εἶνε δυνατόν, Φρόσω μου, νὰ γείνη αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Εἰς τὸν Σουσαμάκην ἔχομεν ἓνα εἶδος ὑποχρεώσεως· ἡμεῖς σχεδὸν τὸν ὑπανδρεύσαμεν. Σήμερον εἶνε ἡ ἐπέτειος τοῦ γάμου του . . ἐπομένως πρέπει νὰ πᾶμε, δὲν γίνεται. Ὅσο δι' ἁμάξι, στέλλομεν τὸν Θεοδωρὴ καὶ πιάνει ἔς τὴν στιγμὴν ἓνα· ἡ πλατεῖα τῶν ἁμαξῶν κοντὰ εἶνε.

— Ἄχ! πῶς μὲ στενοχωρεῖς, Δημητράκη, ὑπέλαβε γογγύζουσα ἡ Κυρία Παρδαλοῦ, καὶ λαβοῦσα ἐν κηρίον ἐπορεύθη εἰς τὸ δωμάτιόν της.

— Σεῖς πηγαίνετε νὰ πλαγιαστέτε, ἀφοῦ μελετήσετε πρῶτον τὰ μαθήματά σας, εἶπεν ὁ κύριος Παρδαλός πρὸς τοὺς υἱούς του, καὶ κυτάξετε νὰ μὴν πιασθῆτε γιὰτί . . . αἱ! τόσο μόνον σὰς λέγω.

Τὰ παιδιά λαβόντα ἐν ἄλλῳ κηρίον ἐπράπησαν πρὸς τὸ ὑπερῶν, ὅπου εἶχον τὸ δωμάτιόν

των, ὁ δὲ πατὴρ αὐτῶν, κύψας εἰς τὴν κλίμακα ἐφώνησε :

— Θεοδωρῆ!

— Ὅριστε ἀφέντη!

— Πήγαινε νὰ πιάσης ἐν ἀμάξῃ . . . μετὰ μισὴν ὥραν!

— Πές του νὰ περάσῃ καὶ ἀπὸ τῆς Λιζιέ, νὰ μοῦ πάρῃ ἓνα ζευγάρι γάντια . . . ἐπτάμισυ ἀριθμὸ, ἄσπρα! ἐφώνησεν ἐκ τοῦ δωματίου τῆς ἡ κυρία Εὐφροσύνη.

— Καλὰ . . . καὶ τὸρα ἐνθυμήθης νὰ πάρῃς γάντια, εὐλογημένη;

— Τὸ ἐλπισμὸν ἔχεις! τί θέλεις νὰ κάμω τὸρα;

— Μὴ χειρότερα! ἐψιθύρισεν ὁ σύζυγος, καὶ διεθίβασε τὴν παραγγελίαν εἰς τὸν ὑπηρέτην, ὃς τις ἀπήντησε μὲν μεγαλοφώνως :

— Πολὺ καλὰ, ἀφέντη, ἀμέσως . . .

Ἄλλ' ἐψιθύρισεν ὅμως σιγὰ καὶ ἥκιστα εὐσεβᾶστος :

— Μὰ . . . ἀφεντικά, ἀλήθεια, ποῦ ὄχι καλότερα. Μεσ' ἔς τὴ λάσπη καὶ ἔς τὴ βροχὴ τρέχα ν' ἀγοράζῃς γάντια καὶ νὰ πιάνῃς ἀμάξιν! Ἄ! δὲν θὰ γείνω κ' ἐγὼ ἀφέντης κάμμιά φορὰ!

Δ'

Ὁ Κύριος Παρδαλὸς εἰσέρχεται εἰς τὸν κοιτῶνά του, καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐνδύθῃ. Ἀλλὰ τοῦτο εἶνε ἀδύνατον, καθότι ἡ εὐσωμος σύζυγός του ἔχει πληρὲς τὸ δωμάτιον ἐσθῆτων, μεσοφοριῶν, μανδυλίων, στηθοδέσμων καὶ πάσης τῆς πολυμόρφου συσκευῆς τοῦ γυναικείου ἱματισμοῦ. Συνάγει λοιπὸν τὰ ἐνδύματά του, λαμβάνει ἐν μικρὸν κάτοπτρον καὶ ἐν κηρίον, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸ γραφεῖόν του, ὅπως συντελέσῃ ἐν αὐτῷ τὴν ἐνδυμασίαν του. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐνθυμείται, ὅτι εἶνε ἀξέριστος, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ξυρισθῇ πρὶν ἀλλάξῃ. Μεταβαίνει καὶ πάλιν εἰς τὸν κοιτῶνα, ἀνοίγει τὴν θύραν, διαμαρτυρομένης τῆς κυρίας Παρδαλοῦ, ὅτι θὰ τὴν κρυσώσῃ καὶ ἐπιστρέφει κρατῶν τὸ ξυράφιόν του καὶ τὰ λοιπὰ ἀπαιτούμενα. Ἐνθυμείται τότε, ὅτι θέλει θερμὸν ὕδωρ, ἀλλὰ παρατηρῶν ὅτι ἡ ὥρα εἶνε προκεχωρημένη, καὶ δὲν ὑπολείπεται καιρὸς ἵνα τὸ ὕδωρ θερμανθῇ, ἀρκεῖται εἰς τὸ ψυχρὸν, καὶ ἄρχεται περιελείφωσιν μὲ σάπωνα τὴν σιαγόνα καὶ τὰς παρεϊάς του, λέγων καθ' ἑαυτὸν :

— Ὁὰ μοῦ ἔλθῃ πάλιν καμμιά καταιβασιὰ εἰς τὰ δόντια, ποῦ νὰ μὲ τρελλάνῃ! ἀλλὰ . . . τί νὰ γείνη!

Καὶ ἡτοιμάζετο νὰ φέρῃ τὸ ξυράφιον ἐπὶ τὴν παρεϊάν αὐτοῦ· ὅτε ἤχηε καὶ πάλιν ὁ κώδων τῆς ἀνοίγομένης θύρας.

— Σὺ εἶσαι, Θεοδωρῆ; φωνεῖ ὁ Παρδαλός, προβάλλων ὀλίγον τὴν σαπωνόφυρτον αὐτοῦ μορφὴν διὰ τῆς θύρας.

— Ὅχι, ἀφέντη! ἀπαντᾷ κάτωθεν ἡ φωνὴ

τῆς ὑπερητρίας, εἶνε ἓνας κύριος . . . θέλει κάτι νὰ σᾶς εἰπῇ.

— Ἄς περάσῃ μίαν ἄλλην ὥραν. Ἔχω ἐργασίαν.

— Εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς ἰδῇ τὸρα, ἀπαντᾷ μετὰ τινα δευτερόλεπτα ἡ φωνὴ τῆς ὑπερητρίας.

— Ἄλλο κακόν! λέγει καθ' ἑαυτὸν ὁ ἀτυχὴς Δημητράκης, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ πράξῃ ἄλλως, ἀπομάσσει ἐν τάχει τὸν σάπωνα ἀπὸ τῆς μορφῆς του, καὶ ἐξέρχεται τοῦ γραφείου του, ἐνῶ ὁ νυκτερινὸς ἐπισκέπτης ἀναβαίνει τὴν κλίμακα.

— Ἡ κυρία Τραχανᾶ, λέγει μειδιῶν ὄνεωστί ἐλθὼν, σᾶς στέλλει τὸ κλειδί τοῦ θεωρείου δι' ἀπόψε. . . ἂν ἀγαπᾶτε. . .

— Εὐχαριστοῦμεν πολὺ, παιδί μου. . . εὐχαριστοῦμεν . . . ἀλλὰ εἴμεθα προσκεκλημένοι εἰς συναναστροφὴν· ἀπαντᾷ ὁ ταλαίπωρος Παρδαλός, προσπαθῶν νὰ κολάσῃ τὸ ὄργιλον τῆς μορφῆς του διὰ τυπικοῦ τινος μειδιάματος.

— Ἄ, ἔτζι! προσκυνῶ, καλὴν νύκτα σας.

— Προσκυνήματα πολλά.

Καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ γραφεῖόν του γρυλλίζων ἐκ τοῦ θυμοῦ :

— Διάλεξε καὶ αὐτὴ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν νὰ μᾶς στείλῃ τὸ θεωρεῖόν της.

— Ποῖος ἦτον; φωνεῖ ἀπὸ τοῦ κοιτῶνός της ἡ κυρία Παρδαλοῦ.

— Ἡ κυρία Τραχανᾶ ἐνθυμήθη νὰ μᾶς στείλῃ τὸ θεωρεῖόν της.

— Σ' πολλὰ τῆς! ὅταν βρέξῃ μόνον καὶ χιονίζῃ μᾶς θυμᾶται! . . . μᾶς καθυποχρέωσε!

Μετ' ὀλίγας δὲ στιγμὰς ἀνακράζει καὶ πάλιν :

— Κοντεῦνις, Δημητράκη;

— Ποῦ νὰ κοντεῦνω, ἀδελφή! ἀκόμη δὲν ξυρισθῆκα. Ἐπειτα, δὲν βλέπω κ' ὄλα καὶ κατακόπηκα. . .

— Οὐ, καῦμένε! ἔλα ἴδω ποῦ ἔχει περισσότερο φῶς.

— Αὐτοῦ; καὶ ποῦ νὰ σταθῶ; εἰς τὸν ἀέρα;

— Ἐλα, ἔλα τὸρα, καὶ σοῦ κάμνω τόπον. Ἐγὼ ἔτελειωσα σχεδόν· μόνον τὴν τραχηλιά μου ἔχω νὰ βάλω.

Ὁ Παρδαλὸς πείθεται, συγχινοῦμενος ὑπὸ τῆς συζυγικῆς μερίμνης τῆς κυρίας Φρόσως, λαμβάνει πάλιν τὸ φῶς, τὸ κάτοπτρον καὶ τὸ ξυράφιον, καὶ ἡμιξυριστός μεταβαίνει εἰς τὸν κοιτῶνα, ὅπου εὐρίσκει τὴν Εὐφροσύνην τοποθετημένην πρὸ τοῦ κατόπτρου μετὰ πολλοῦ κόπου νὰ δέσῃ ὀπισθεν τοῦ τραχήλου τῆς μικρὰν ἐκ μέλανος βελούδου ταινίαν, ἀφ' ἧς κρέμαται ἐπὶ τοῦ ὑπερακμάζοντος στήθους τῆς χρυσοῦς λοβίσκος.

— Καὶ ποῦ θέλεις νὰ σταθῶ ἐγὼ τὸρα; ὑπολαμβάνει ὁ ταλαίπωρος Παρδαλός, μὴ βλέπων τόπον κενὸν πρὸ τοῦ κατόπτρου.

— Έλα, μὴ μουρμουρίζεις, ἀπαντᾷ μειλixίως ἐλέγχουσα ἡ κυρία, περιπόρφυρος ἐκ τοῦ ματαίου κόπου ὃν καταβάλλουσι οἱ γονδροὶ αὐτῆς βραχιόνες, ἀνακαμπτόμενοι ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς τῆς. Δέσε μου μία στιγμή ἐδῶ αὐτὸ τὸ βελουδάκι, καὶ σοῦ ἀφίνω ὄλον τὸν τόπον ἐλεύθερον.

Ἐ Παρδαλὸς γίνεται κατ'ἀνάγκην πρὸς στιγμήν καὶ θαλαμηπόλος τῆς σύζυγος του, ἥτις περατοῖ τέλος τὴν ἐνδυμασίαν αὐτῆς καὶ καταπίπτει καθιδρός καὶ ἀσθμαίνουσα ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, φυσῶσα ὡς ἀτμομηχανὴ καὶ ἀεριζομένη διὰ τοῦ μανδουλίου τῆς, ἐνῶ ὁ σύζυγός τῆς ξυρίζεται.

— Ἄ! Δημητράκη . . . λέγει, μόλις κατορθούσα νὰ ἀρθρώσῃ τὰς λέξεις, σὲ βεβαίονω . . . μεγάλο ἦτο τὸ χατῆρί σου ἀπόψε . . . νὰ ὑποφέρω ὄλον αὐτὸν τὸν κόπον, διὰ νὰ πάγω νὰ πιῶ τὸ τζαί τοῦ Σουσαμάκη σου . . .

— Ἐννοια σου, Φρόσω μου, ἀπαντᾷ ὁ Παρδαλός, πονηρῶς μειδιῶν, ἔννοια σου καὶ δὲν θὰ πῆς μόνον τὸ τζαί σου ἀπόψε εἰς τοῦ Σουσαμάκη. Ὁ Ὀρέστης ξεύρει καὶ κάμνει τὰ πράγματα καθὼς πρέπει . . . θὰ μᾶς ἔχη καὶ σάντιβιτζ καὶ κρασάκι καὶ φροῦτα . . .

— Ποῦ τὸ ξεύρεις; ὑπολαμβάνει ἡπιώτερον ἡ κυρία Φρόσω, ἥτις, λαίμαργος φύσει καὶ πολυφάγος, ἤρχιζε νὰ συγχωρῇ εἰς τὸν Σουσαμάκη τὴν συναναστροφὴν του χάριν τοῦ δείπνου του.

— Τὸ ξεύρω, διότι τὸν εἶδα σήμερον τὸ πρῶτ εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἐψώνιζε.

— Ἄϊ, . . . τότε κάπως ὑποφέρεται, διότι μὰ τὴν ἀλήθειαν . . .

Κρότος ἀμάξης σταθείσης πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας διέκοψεν αἴφνης τὴν φράσιν τῆς κυρίας Παρδαλοῦ.

— Νά! ἀνεφώνησεν ὁ μόλις τὴν στιγμήν ἐκείνην τελειόνων τὸ ξύρισμά του Δημητράκης, τὸ ἀμάξι ἦλθε, κ' ἐγὼ εἶμαι ἀκόμη ἀνιπτος.

Καὶ σπογγισθεὶς ἐν τάχει ἤρξατο ἀποδουόμενος.

— Ἐχομεν ἀκόμη ὥραν, παρετήρησεν ἡ κυρία, βλέπουσα τὸ ὥρολόγιον. Εἶνε ὀκτώ παρὰ τέταρτον.

Ἐ Παρδαλὸς φορεῖ ἐν τάχει τὸν καθαρὸν του χιτῶνα, καὶ δένει ἤδη τὸν λαίμοδέτην του, ὅτε ἔξωθεν τῆς θύρας ἀκούεται ἡ φωνὴ τῆς ὑπηρετίας:

— Ἀφέντη!

— Καλό, καλό, ἄς σταθῇ λιγάκι, φωνάζει ἀφ' ἐνός ὁ Δημητράκης, ἐνῶ ἡ σύζυγός του φωνάζει ἀφ' ἐτέρου:

— Ἐφερε τὰ γάντια μου;

— Δὲν ξεύρω, κυρία, . . . θέλει νὰ εἴπῃ κάτι τοῦ ἀφεντός . . .

— Ὁ ἀμαξᾶς θέλει νὰ μοῦ εἴπῃ κάτι; αὐτὸ δὲ εἶνε πάλιν ἀπὸ τ' ἄγραφα . . .

— Ὅχι, ἀφέντη, εἶνε ὁ κύριος Ὀρέστης . . .

— Ὁ Κύριος Ὀρέστης! ἀναφωνεῖ ἡ Φρόσω. Περιέργον!

— Λέγεις ν' ἀργήσαμεν; ἐρωτᾷ ὁ Παρδαλός. τὸ ὥρολόγι μας θὰ πηγαίνει τρομερὰ πίσω! Ἄς ὀρίσῃ ἔς τὴν σάλα, καὶ τὴν ἔφθασα! προσθέτει, εἰς τὴν ὑπηρετρίαν ἀποτεινόμενος.

Καὶ ταῦτα λέγων φορεῖ ἐν βίᾳ τὸν ἐπενδύτην του καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου ἀναμένει αὐτὸν δεῖλός, περίλυπος καὶ καταβεβλημένος ἔχων τὸ ἦθος ὁ Κύριος Σουσαμάκης.

— Μᾶς συγχωρεῖς ποῦ ἠργήσαμεν, φίλτατε κύριε Σουσαμάκη, λέγει ὁ κύριος Παρδαλός εἰσερχόμενος καὶ τείνων προστατευτικῶς τὴν χεῖρα πρὸς τὸν ὑπάλληλόν του, ἀλλὰ τὸ ἀμάξι δὲν μᾶς ἦλθε ἀκόμη, καὶ . . .

— Καλησπέρα σας, κύριε Σουσαμάκη, ὑπολαμβάνει διακόπτουσα ἡ κυρία Εὐφροσύνη, εἰσερχομένη καὶ αὐτὴ θριαμβευτικῶς εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ ἰσταμένη πλησίον τοῦ λαμπτήρος, ὅπως σπινθηρίζωσι κάλλιον οἱ ἀδάμαντές τῆς. Πῶς εἴσθε; ἡ κυρία εἶνε καλά; εἰμεθα ἔτοιμοι βλέπετε . . .

— Εὐχαριστῶ, κυρία μου, ἀπαντᾷ μετὰ μεγάλῃ στενοχωρίας ὁ πτωχὸς Ὀρέστης, προσποιούμενος ὅτι δὲν ἤκουσε τὸ τελευταῖον μέρος τῆς φράσεως. Ἐγὼ εἶμαι καλά . . . ἀλλὰ ἡ Πασιφάη . . .

— Πῶς; τί τρέχει; κακοδιάθετος ἴσως! . . . δὲν εἶνε τίποτε . . . μὲ τὸν χορὸν περνᾷ! παρατηρεῖ μετὰ πολλῆς στομυλίας ἡ κυρία Παρδαλοῦ. Ἐννοια σας, κ' ἐγὼ τὴν κάμνω καὶ χορεύει πολὺ . . .

— Οὐ! ἐννοεῖται, ὁ χορὸς εἶνε διὰ τὰς κυρίας πανάκεια, προσθετεῖ ἐν τέλει ὁ κύριος Παρδαλὸς μετ' αὐταρέσκου μειδιάματος, προσφῶρον βραδέως τὴν τελευταίαν λέξιν, οἶονεὶ ἐναθρομένοσ δι' αὐτήν, καὶ ἐπαναλαμβάνων εὐθύς, ἔτι βραδύτερον, πα-νά-κει-α!

— Ναί, ναί . . . ἀπαντᾷ δεῖλός ὁ Σουσαμάκης καὶ προσπαθεῖ νὰ μειδιάσῃ ἐπίσης.— Πλὴν . . . δυστυχῶς . . . — καὶ σταματᾷ, ὡς ἂν κατέλειπεν αὐτὸν ἡ δύναμις νὰ τελειώσῃ.

— Τίποτε σπουδαιότερον; ὦ! ἐπιφωνεῖ ὁ προϊστάμενος αὐτοῦ καὶ πῶς;

— Δὲν ἤξεύρω, τῇ ἀληθείᾳ, — ἐκρύωσε φαίνεται, καὶ ἔχει τὴν ἀπὸ τὸ μεσημέρι ἕνα φοβερὸν πυρετόν· εἶνε εἰς τὸ κρεββάτι πρὸ τριῶν ὥρῶν . . . ὦστε . . . — καὶ σταματᾷ πάλιν, ἐλπίζων νὰ τὸν μαντεύσωσι τὸν δυστυχῆ.

Οὐδεὶς ὅμως θέλει νὰ τὸν μαντεύσῃ ὁ Κύριος Παρδαλὸς καὶ ἡ Κυρία Παρδαλοῦ ἴστανται ἀπέναντί του ἄφωνοι ὡς ἐρωτηματικὰ σημεῖα, ἐκεῖνος δὲ αἰσθάνεται ὅτι ἡ γλῶσσά του ἐκολλήθη ἐν τῷ λάρυγγί του.

— Πλὴν ὅπως δῆποτε, διαλογίζεται, τὸ πρᾶγμα πρέπει νὰ τελειώσῃ.

Γίνεται λοιπόν τολμηρότερος, και κλείων τούς ὀφθαλμούς, ὡς οἱ δειλοὶ ἀσθενεῖς οἱ μέλλοντες νὰ καταπίωσι πικρὸν ἱατρικόν, ἐπαναλαμβάνει:

— Ὡστε . . . εἶνε ἀδύνατον ἀπόψε . . . νὰ λάβω τὴν τιμὴν . . . δὲν ἤξεύρετε πῶς λυποῦμαι, κύριε Διευθυντά . . . σὰς βεβαιῶν . . . μ' ἔρχεται νὰ σκάσω . . .

— Ἄ! τίποτε, τίποτε . . . ἀπαντᾷ ψυχρῶς ὁ κ. Παρδαλός, εὐχομαι νὰ ᾔνε περαστικά . . .

Ἡ Κυρία Παρδαλοῦ οὐδὲν λέγει. Φυσᾷ μόνον και ἀερίζεται μὲ τὸ μανδύλιόν της, αἰσθάνεται δὲ ἀκαταμάχητον ὄρεξιν νὰ ἐξορύξῃ τούς ὀφθαλμούς τοῦ κυρίου Σουσαμάκη, ὅστις, τέλος, ἀφοῦ μάτην προσεπάθησε νὰ προσθήσῃ μερικὰς λέξεις, οὐδὲν ἄλλο εὔρε νὰ εἶπῃ, ἢ μόνον:

— Καλὴν νύκτα σας, . . . μᾶς συγχωρεῖτε, Κύριε Διευθυντά . . . δὲν εἶνε ἔτσι;

Οἱ δύο σύζυγοι ἔνευσαν ἐκ συμφώνου, ὡς αὐτόματα, τὴν κεφαλὴν· και ὁ Σουσαμάκης ἀνεχώρησε.

Μετὰ μικρὸν ἠκούσθησαν τὰ ψηλαφῶντα οὕτως εἰπεῖν βήματά του ἐπὶ τῆς σκοτεινῆς κλίμακος, οὐδεὶς δὲ ἐσυλλογίσθη νὰ φωτίσῃ τὸν ἄθλιον, ὅπως μὴ κατακυλησῇ τὸν κατήφορον.

Ε'

Ὁ Δημητράκης και ἡ Φρόσω ἔμειναν μόνου. Σιωπῶσι δὲ ἀμφοτέροι, και τοι διάφορα αἰσθήματα κυμαίνουσι τὰς καρδίας των—κατὰ τὴν φράσιν τῶν τραγικῶν ἡμῶν ποιητῶν.

— Τὰ εἶδές τα; λέγει ἐπὶ τέλους, μὴ δυνάμενη πλέον νὰ κρατηθῇ, μήτε ξεθυμαίνουσα ἀρκούντως διὰ μόνου τοῦ φυσήματος, ἡ κυρία Παρδαλοῦ. Τὰ εἶδές τα; Ὅριστε τώρα! Ὅταν σοῦ ἔλεγα ἐγὼ νὰ μὴν πάμε . . .

— Αἱ ματάκια μου, τί θέλεις νὰ κάμῃ ὁ ἄνθρωπος; ἀφοῦ ἀρρώστησε ἡ γυναῖκά του;

— Αὐτὰ εἶνε διὰ νὰ τὰ πιστεύετε σεῖς οἱ ἄνδρες· ἐμένα ὅμως δὲν μὲ γελᾷ ἡ κυρά Σουσαμάκενα, κ' ἔννοια της. Φαντάζομαι ἐγὼ τί θὰ ἔτρεξε μεταξύ των· θὰ τσακώθηκαν πάλι, καθὼς συμβαίνει τακτικὰ μιὰν φορὰν τὴν ἐβδομάδα τοῦλάχιστον, και τὸ τσάκωμά τους ᾗ ἐσπασε ἔς τὸ κεφάλι μας αὐτὴν τὴν φορὰν.

Σημειωτέον ἐνταῦθα, χάριν τῆς περιεργείας τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν, ὅτι ἡ κυρία Παρδαλοῦ ἐμάντευεν ὀρθότατα διὰ τῆς γυναικειᾶς ἐκείνης ὀξυνοίας, ἀφ' ἧς μάτην ἀγωνίζονται νὰ κρυθῶσι πολλὰκις οἱ ἄνδρες.

Ἡ Κυρία Σουσαμάκη ἐδίωξε τῆς οἰκίας τὰ κομισθέντα ἐκ τοῦ ζαχαροπλαστείου ἀφρόνως γλυκίσματα, δροσιτικά κ. λ., ὁ Σουσαμάκης ἔμαθε τοῦτο κατὰ τὴν ἀφίξίν του, και ὀργισθεὶς και φρυάξας ἐβρόντησε κατὰ τῆς Παισιφᾶς του ὅσον ἐπέτρεπον τοῦτο αἱ τριάκοντα τῆς προικὸς του χιλιάδες. Ἄλλ' ἡ κυρία Σουσαμάκη ἔπαθε τὰ νεῦρά της, ἐκτύπησε τούς τοίχους διὰ τῶν χειρῶν της, τὸ πάτωμα διὰ τοῦ ποδὸς αὐτῆς

και τὸν Ὀρέστην διὰ τῆς παντούφλας της, και ἐξαπλωθεῖσα εἰς τὴν κλίνην της, προσποιήθη τὴν λειπόθυμον ἐφ' ὅσῃ ὥραν ἐνόμισεν ἰκανὴν, ὅπως πεισθῇ ὁ σύζυγός της, ὅτι πᾶσα ἐσπερινὴ συναναστροφή ἦν ἀδύνατος.

Τῆς καταιγίδος ταύτης εἶδομεν πρὸ μικροῦ τὸ ἀποτέλεσμα παρὰ τῷ κυρίῳ Παρδαλῷ.

Μόλις εἶχε τελειώσει τὴν φράσιν αὐτῆς ἡ κυρία Φρόσω, και νέος κρότος ἀμάξης ἔπαυσε πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας Παρδαλοῦ.

Ἦτο ἡ ἀμαξα, ἣν μετὰ πολλοῦ κόπου κατώρθωσε νὰ εὔρῃ ὁ ταλαίπωρος Θεοδωρῆς.

Δὲν περιγράφομεν τὴν ἀπελπιστικὴν και σπαρξικάρδιον τριωθίαν μεταξύ ἀμαξηλάτου, ζητούντος ἀδράν ἀποζημιώσιν ἐπὶ τῷ ματαίῳ κόπῳ, Παρδαλοῦ, ἀξιοῦντος νὰ πληρώσῃ μιὰν μόνην δραχμὴν, και τοῦ δυστυχοῦς Θεοδωρῆ, εὐρισκομένου εἰς δυσχερῆ και δυσέκβολον θέσιν μετὰ τῷ ὀργισμένου κυρίου του και τοῦ ἀμαξηλάτου, ὃν αὐτὸς ἐμίσθησεν.

Ἡ σκηνὴ διελύθη ἐπὶ τέλους, ἀποζημιωθέντος τοῦ ἀμαξηλάτου. Δὲν κατωρθώσαμεν ὅμως νὰ ἐξακριβώσωμεν τί ἐπλήρωσεν ὁ Κύριος Παρδαλός.

Ἡ Κυρία Παρδαλοῦ ὠρκίσθη νὰ μὴν ὑπάγῃ πλέον ποτὲ εἰς συναναστροφὴν οἰανδήποτε.¹

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Ἡ περὶ τῶν Ἀθηνῶν περὶ τὰ τέλη τοῦ IB' αἰῶνος πραγματεία τοῦ ὕψητου κ. Σπυρ. Λάμπρου, ἐν ἣ ζωηρότατα ἐξεκονίζεται ἡ κατάστασις τῆς ἐνδόξου πόλεως κατὰ τὴν σκοτεινὴν ἐκείνην ἐποχὴν, ἐπὶ τῇ βάσει κυρίως τῶν ἐν τοῖς ἀνεκδότοις ἔργοις τοῦ τότε ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Μιχαὴλ Ἀκομινάτου εὐρισκομένων πληροφοριῶν, ἔτυχεν ἀρίστης ὑποδοχῆς παρὰ τοῖς ἀσχολουμένοις εἰς τὴν μελέτην τῆς μεσαιωνικῆς ἡμῶν ἱστορίας. Εἶναι γνωστὸν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἑστίας ὅτι πολλὰ ἐπαινετικὰ κρίσεις περὶ τῆς πραγματείας ταύτης ἐδημοσιεύθησαν ἐν διαφόροις ἐγκρίτοις εὐρωπαϊκοῖς φύλλοις. Εὐχαρίστως δὲ δημοσιεύομεν ἐνταῦθα μετάφρασιν μιᾶς τούτων, τῆς ἐν τῇ «Πολιτικῇ και φιλολογικῇ Ἐπιθεωρήσει τῶν Παρισίων» ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ διὰ τὰς περὶ τὴν Νεοελληνικὴν φιλολογίαν μελέτας του κ. Gidel, ὡς καλλίστην παρέχουσαν ἀνάλυσιν τοῦ ἔργου τοῦ κ. Λάμπρου. Σ. τ. Δ.

ΑΙ ΑΘΗΝΑΙ

περὶ τὰ τέλη τοῦ 18' αἰῶνος μ. Χ.

Θὰ εὐχαριστῶμεν πάντοτε τοὺς πεπαιδευμένους ἐκείνους οἵτινες δι' ἐπιτυχῶν ἐρευνῶν ἀποδίδουσιν ἡμῖν μνημεῖά τινα τοῦ ἐνδόξου τῶν Ἀθηνῶν παρελθόντος, ἀλλὰ δὲν πρέπει ν' ἀποποιηθῶμεν τὴν ἐκτίμησιν ἡμῶν εἰς τοὺς παρακολουθούοντας τὰς ἐν τῷ μέσῳ αἰῶνι τύχας τῆς πόλεως ταύτης. Ἐπιγραφὴ τις ἀνερχομένη εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους τῆς Ἑλλάδος οὐδέποτε θὰ ἀφήσῃ ἡμᾶς ἀδιαφόρους, ἀλλὰ δὲν χρεωστοῦμεν ἐπ' ἕως νὰ ρίψωμεν βλέμμα περίεργον εἰς τὰς μεταμορφώσεις ταύτης τῆς χώρας ἀπὸ

I. Ἀθηναῖκον ἡμερολόγιον.